

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

44

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-23-0

2003 11 10

9395458

BRNO 2003

280, -

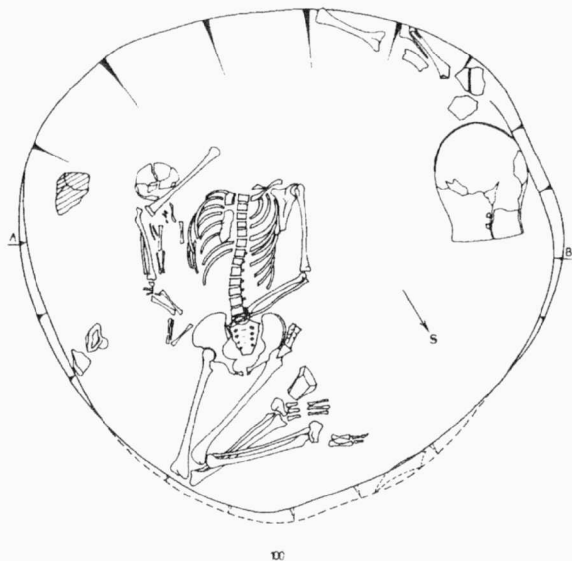
PŘEHLED VÝZKUMŮ 44

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del Maschio
Na titulním listě:	Středověký hrádek Vratěnin, okr. Znojmo. Foto: Miroslav Bálek
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

© 2003 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Obr. 4. Drnovice (okr. Vyškov). „Za lesní správou“. Staroúnětický objekt s pohřby dospělé osoby a dítěte.

Drnovice (Bez. Vyškov). „Za lesní správou“. Altaunjetitzer Objekt mit den Begräbnissen eines Erwachsenen und eines Kindes.

Resumé

Drnovice (Bez. Vyškov). „Za lesní správou“. Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

KOBYLÍ (okr. Břeclav)

„Podolky pod drahou“. Doba bronzová. Záchraný výzkum.

Na základě smlouvy uzavřené s a. s. MND o provedení archeologického dohledu na trase stavby „VVTL plynovod DN 600 PN70 PZP Dolní Bojanovice – Mutěnice – Brumovice“ byl v termínu od března do června v roce 2002 proveden záchraný výzkum. Celkově bylo prozkoumáno a zdokumentováno 77 objektů.

Na mírném levobřežním svahu Kobylského potoka byla zachycena pravidelně se rozšiřující kruhovitá jáma s plochým dnem (obj. č. 77). Z větší části byla zahlobena do bílého podložního jílu, pouze její jižní okraj zasahoval do vrstvy čistého žlutého písku, který se zde vyskytoval v šířce 250 cm. Dno v hloubce 135 cm pod úrovní dnešního terénu. Šířka objektu na hranici podloží 115 cm, u dna 140 cm. Výplň jámy tvořila hnědá hlinitopísčité vrstva, překrytá asi 30 cm nad dnem tenkou černou uhlíkovitou vrstvou, místy promísenou do oranžova přepáleným pískem. Jáma byla z větší části narušena výkopem. Zadní stěna objektu zachycena 75 cm pod úrovní profilu (měřeno u dna jámy). Asi 10 cm do dna jámy byla zahlobena jamka s plochým dnem o průměru 65 cm, na němž bylo nalezeno větší množství středně velkých kamenů a na okraji velká zvířecí lebka. Ze zbytku výplně objektu pocházejí zlomky mazanice, zvířecích kostí a větší množství keramiky, včetně menší keramické nádoby patřící pravděpodobně kultuře popelnicových polí.

Jaroslav Škojec, Jiří Janál, AÚ AV ČR Brno

Resumé

Kobylí (Bez. Břeclav). „Podolky pod drahou“. Brozezeit. Rettungsgrabung.

LITOVEL (k. ú. Chořelice, okr. Olomouc)

„S okraj intravilánu obce“. KLPP. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při stavbě nové kanalizace byla v měsíci prosinci zachycena kulturní vrstva o celkové délce 90 m. Obsahovala zlomky keramiky staršího stupně kultury s lineární keramikou a kultury lužických popelnicových polí. Těto kultuře náleží také několik zahlobených objektů (poloha na ZM ČR 1:10000, list 24-22-02 je určena linií mezi body v souřadnicích od Z. s. č. od J s. č.: ([92,197], [91,194], [83,194]).

Karel Faltýnek, SPÚ v Olomouci

Resumé

Litovel (Kataster Chořelice, Bez. Olomouc). „Nordrand des Bebauten Teil der Gemeinde“. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

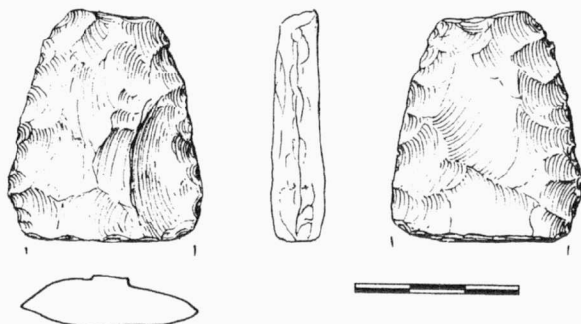
MISTŘICE (okr. Uherské Hradiště)

„Hlubočky“. Proto-ÚK (?). Sídliště. Povrchový průzkum.

Lokalita je situována v trati Hlubočky, 400 m jižně kóty 337.4 (souřadnice S-42: [3687,55, 5441,3]). Poloha je situována na temeni protáhlého návrší přibližně 3 km od Dolnomoravského úvalu.

V souvislosti s řešením grantu GA AV ČR č. B0081203 byl při terénním průzkumu výše zmiňované polohy nalezen L. Nejmanem fragment silicetové dýky společně s několika atypickými zlomky keramiky.

Z uvedeného souboru je nejcennější zloмок oboustranně plošně retušované dýky bez rukojeti (obr. 5). Jedná se o její mesiální část (parametry: zachovaná délka – 42 mm; šířka – 34,5 mm; maximální tloušťka – 10 mm). Jako suroviny bylo použito silicitu z glacienních sedimentů. Podobně zlomkovitě zachovaný předmět je znám z Horní Libiny, okr. Šumperk (Šebela 1997/1998, Taf. 4:4). Celé kusy se nacházejí na Moravě prozatím jen v hrobech nositelů protoúnětické kultury (srov. Ondráček 1967; Šebela 1997/1998), jejichž stopy osídlení ale na okrese Uherské Hradiště nebyly zaznamenány. Na základě

Obr. 5. Místřice (okr. Uherské Hradiště). „Hlubočky“. Fragment dýky. Místřice (Uherské Hradiště district). „Hlubočky“. Dagger fragment.

jejich výskytu v uzavřených náleзовých celcích můžeme lokalitu „Hlubočky“ datovat do pozdního eneolitu.

Zajímavé je to, že jde již o druhý nález tohoto druhu objevený na katastru obce. I. L. Červinka za druhé světové války totiž publikoval na stránkách Sborníku velehradského krátkou zprávu o „jaspisovém kopí“, jež se našlo na katastru Mistřic – místo nálezu však není známé (Červinka 1942, 11). Ve sbírkách Moravského zemského muzea, kam byl daný předmět předán v rámci sbírky F. Kretze, je dnes neidentifikovatelný. Význam obou artefaktů spočívá v tom, že potvrzují jejich výskyt jak na Uherskohradištsku, tak na levém břehu řeky Moravy, kde Mistřice představují dosud jedinou lokalitu (Šebela 1997/1998, Abb. 1a).

*Petr Škrdla, Lubomír Šebela, AÚ AV ČR Brno
Ladislav Nejman, Australian National University, Canberra*

Literatura:

- Červinka, I. L. 1942: Šňurovaná keramika na moravském Slovácku, Sborník velehradský 13, 3-13.
Ondráček, J. 1967: Moravská protoúnětická kultura, SIA XV, 389-446.
Šebela, L. 1997/1998: Späteneolithische und altbronzezeitliche Silexdolche aus Mähren, Sastuma 6/7, 199-226.

Resumé

During field prospecting in 2002 (grant GA AV ČR No. B0081203) at the site of “Hlubočky”, near Mistřice, L. Nejman found a flint dagger, together with several atypical ceramic fragments.

The most valuable artefact in this collection is bifacially retouched lancet-shaped dagger without handle, (obr. 1). The dimensions of this mesial segment are: length – 42 mm, width – 34.5 mm, thickness – 10 mm. The raw material is erratic flint from a glacial sediment. In Moravia, complete pieces have so far only been found in burial sites of the proto-Únětice culture (see Ondráček 1967; Šebela 1997/1998): On the basis of their occurrence, the site of Hlubočky can be dated to late Eneolithic. An interesting point is that this is the second find of its kind in this area. During WW II, I. L. Červinka published a short article in Sborník Velehradský about a “jasper lance” found near Mistřice – the exact find spot is unknown (Červinka 1942: 11). The significance of these two artefacts lies in the fact that their presence has been confirmed not only in the Uherské Hradiště district, but also on the left banks of the river Morava, where Mistřice is the only known site (Šebela 1997/1998, Abb. 1a).

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Masarykova 131, parcela č. 682. Doba bronzová, halštát. Sídlištní aktivity. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum byl vyvolán záměrem výstavby skladu materiálů firmy Steripak. V době započatí výzkumu byla již vyhloubena stavební jáma, v níž se realizovaly výkopy pro základové pasy. V této fázi byl proveden záchraný výzkum, který se omezil na dohled nad zemními pracemi a dokumentaci vybraných výseků stěn jámy.

Výzkumu předcházelo takřka úplné odstranění stávající zástavby z přelomu 19. a 20. století. Do zvýšené části terénu byl proveden zářez, který v západní stěně plochy obnažil spra-

šové podloží a původní půdní horizont se zásahy pravěkého osídlení (řezy P1-P3). V řezu P2 byly zjištěny dvě sídlištní jámy, z nichž 501 lze interpretovat jako jámu pro sloup. V zářezu jámy 500 č. 105 byl zjištěn neúplný bronzový kroužek, snad podle několika doprovodných keramických zlomků datovatelný do pozdní doby bronzové či halštátu. Atypické pravěké stěpy z vrstvy 104 lze klást do mladší doby kamenné nebo doby bronzové. Zjevně jde o okraj výše zmíněného sídliště na hraně terasy nad inundací Svatky.

Rudolf Procházka, Archaia Brno, o. p. s.

Literatura:

- Procházka, R. 2002: Modřice – čp. 131. Prodejna materiálů Steripak, Nálezová zpráva č. 10/02 uložená v archivu Archaia Brno o.p.s.

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov), „Masarykova Str. 131“. Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MORAVSKÝ KRUMLOV (okr. Znojmo)

„Zachráněná“. ÚK. Podolská fáze SDPP. Sídliště. Záchraný výzkum.

V průběhu měsíců listopadu a prosince 2002 byl realizován plošný záchraný výzkum při výstavbě bytového domu a parkoviště v poloze „Zachráněná“ na jižním okraji intravilánu města. Na ploše výzkumu se podařilo prozkoumat 32 zahloubených objektů. Sporadické nálezy je možno zařadit do průběhu mladší doby kamenné. Intenzivní osídlení spadá do rozmezí starší doby bronzové (kultura únětická/věteřovská skupina) a podolské kultury. K nejdůležitějším nálezům patří nepochybně objekty s koncentracemi keramiky, závaží ke tkalcovským stavům a další předměty z období podolské fáze SDPP (obr. 6), dokládající náhlý zánik sídliště.

Zdeněk Čermář, ÚAPP Brno

Obr. 6. Moravský Krumlov (okr. Znojmo). „Zachráněná“. Celkový pohled na koncentraci nálezů podolské kultury v jámě 503.

Moravský Krumlov (Bez. Znojmo). „Zachráněná“. Gesamttaugenblick auf die Konzentration der Funde der Podol-Phase SDPP (Grube Nr. 503).